

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija priėmė sprendimus dėl administracinės baudos skyrimo sveikatos priežiūros įstaigai ir joje dirbančiam gydytojui už paciento nuotraukų paviešinimą socialiniame tinkle

2023 m.

SUTRUMPINTAS APIBENDRINIMAS

Sprendimų kontekstas

Sprendimų data: 2023-09-11

Nacionalinis ar tarptautinis atvejis: *nacionalinis*

Valdytojai: *juridinis asmuo, teikiantis sveikatos priežiūros (įskaitant plastinės chirurgijos) paslaugas (toliau – juridinis asmuo, duomenų valdytojas ar skundžiamas asmuo) ir fizinis asmuo – gydytojas (toliau – gydytojas).*

Teisinės nuorodos: *viešai paskelbdamas pacientų nuotraukas, pagal kurias galima nustatyti asmens tapatybę, duomenų valdytojas privalo užtikrinti BDAR¹ 5 straipsnyje nustatytų principų laikymąsi.*

Sprendimai:

- *juridiniam asmeniui paskirta 6 000 Eur administracinė bauda; nustatant baudos dydį vadovautasi 29 straipsnio darbo grupės 2017-10-03 Administracinių baudų taikymo ir nustatymo pagal Reglamentą 216/679 gairėmis ir Europos duomenų apsaugos valdybos Administracinių baudų skaičiavimo pagal BDAR gairėmis 04/2022;*

- *gydytojui paskirta 840 Eur administracinė bauda, kurios dydis nustatomas pagal minimalią mėnesinę algą, kartu įvertinant sunkinančius bei lengvinančius veiksnius, darančius įtaką baudos dydžio nustatymui.*

Sprendimo santrumpa

Bylos priežastis

Valstybinėje duomenų apsaugos inspekcijoje (toliau – Inspekcija) gautas pareiškėjo skundas dėl skundžiamo asmens ir jo darbuotojo (gydytojo) veiksmų, skundžiamo asmens ir gydytojo asmeninėje *Instagram* paskyroje paviešinant pareiškėjo kūno dalių nuotraukas, pagal kurias galima nustatyti pareiškėjo tapatybę.

Pagrindinės išvados

Vertindama skundo nagrinėjimo metu gautą informaciją, Inspekcija sprendė, kad:

¹ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas)

(1) pagal paskelbtose nuotraukose užfiksuotą atvaizdą pareiškėją galėjo atpažinti, t. y. nustatyti jo tapatybę, pats pareiškėjas, duomenų valdytojas, gydytojas bei pareiškėją pažįstantys asmenys, todėl pavišintos nuotraukos laikytinos pareiškėjo asmens duomenimis, kaip jie apibrėžiami BDAR 4 straipsnio 1 punkte;

(2) skundžiamas asmuo ir gydytojas siekė gauti, tačiau negavo aiškaus pareiškėjo sutikimo, atitinkančio BDAR 4 straipsnio 11 punkto nuostatas, dėl nuotraukų viešo paskelbimo, todėl viešai paskelbdamas nuotraukas pažeidė BDAR 5 straipsnio a ir f punktuose nustatytus principus, BDAR 6 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas teisėto tvarkymo sąlygas ir BDAR 9 straipsnio 2 dalies nuostatas, nustatančias sąlygas, kada sveikatos duomenų tvarkymas laikomas teisėtu;

(3) atsižvelgdama į tai, kad duomenų valdytojas neįrodė, kad gydytojas veikė pagal darbdavio įgaliojimus, kaip tai nustatyta BDAR 29 straipsnyje, Inspekcija nusprendė, kad gydytojas (skundžiamo asmens darbuotojas), paskelbdamas nuotraukas savo asmeninėje *Instagram* paskyroje, veikė kaip savarankiškas duomenų valdytojas, kuris pagal BDAR 5 straipsnio 2 dalį yra atskaitingas ir atsakingas už savo veiksmus.

Sprendimas

Už nustatytus BDAR 5 straipsnio a ir f punktuose nustatytų principų, BDAR 6 straipsnio 1 dalyje įtvirtintų teisėto tvarkymo sąlygų ir BDAR 9 straipsnio 2 dalies nuostatų, nustatančių sąlygas, kada sveikatos duomenų tvarkymas laikomas teisėtu, pažeidimus duomenų valdytojui skirti administracinę baudą.

Inspekcijos gauto skundo santrauka

Skunde nurodyta, kad pareiškėjas ir duomenų valdytojas sudarė asmens sveikatos priežiūros paslaugų sutartį, pagal kurią pareiškėjui buvo suteiktos sveikatos priežiūros ir nemedicininės paslaugos. Paslaugas teikiantis gydytojas operuojamas kūno dalis įvairiais rakursais nufotografavo prieš operaciją ir po jos bei paklausė, ar pareiškėjas sutiktų raštu duoti sutikimą dėl nuotraukų paviešinimo komerciniais – reklamos tikslais.

Pareiškėjas nurodo, kad tokio sutikimo nei žodžiu, nei raštu, nei gydytojui, nei duomenų valdytojui nedavė, tačiau nepaisant to, pareiškėjo kūno atvaizdai (nuotraukos) iki operacijos ir po operacijos, buvo paviešinti socialiniame tinkle (*Instagram*) gydytojo asmeninėje ir skundžiamo asmens *Instagram* paskyroje.

Skundo tyrimui taikytas teisinis reglamentavimas

Dėl kūno dalių nuotraukų priskyrimo asmens duomenų kategorijai

BDAR 4 straipsnio 1 punkte nustatyta, kad asmens duomenys – bet kokia informacija apie fizinį asmenį, kurio tapatybė nustatyta arba kurio tapatybę galima nustatyti (duomenų subjektas); fizinis asmuo, kurio tapatybę galima nustatyti, yra asmuo, kurio tapatybę tiesiogiai arba netiesiogiai galima nustatyti, visų pirma pagal identifikatorių, kaip antai vardą ir pavardę, asmens identifikavimo numerį, buvimo vietos duomenis ir interneto identifikatorių arba pagal vieną ar kelis to fizinio asmens fizinės, fiziologinės, genetinės, psichinės, ekonominės, kultūrinės ar socialinės tapatybės požymius.

BDAR preambulės 26 punkte nurodyta, kad duomenų apsaugos principai turėtų būti taikomi bet kokiai informacijai apie fizinį asmenį, kurio asmens tapatybė yra nustatyta arba gali būti nustatyta.

Asmens duomenys, kuriems suteikti pseudonimai ir kurie galėtų būti priskirti fiziniam asmeniui pasinaudojus papildoma informacija, turėtų būti laikomi informacija apie fizinį asmenį, kurio tapatybė gali būti nustatyta. Sprendžiant, ar galima nustatyti fizinio asmens tapatybę, reikėtų atsižvelgti į visas priemones, pavyzdžiui, išskyrimą, kurias asmens tapatybei tiesiogiai ar netiesiogiai nustatyti, pagrįstai tikėtina, galėtų naudoti duomenų valdytojas ar kitas asmuo. Įsitikinant, ar tam tikros priemonės, pagrįstai tikėtina, galėtų būti naudojamos siekiant nustatyti fizinio asmens tapatybę, reikėtų atsižvelgti į visus objektyvius veiksnius, pavyzdžiui, sąnaudas ir laiko trukmę, kurių prireiktų tapatybei nustatyti, turint omenyje duomenų tvarkymo metu turimas technologijas bei technologinę plėtrą. Todėl duomenų apsaugos principai neturėtų būti taikomi anonimiškai informacijai, t. y. informacijai, kuri nėra susijusi su fiziniu asmeniu, kurio tapatybė yra nustatyta arba gali būti nustatyta, arba asmens duomenims, kurių anonimiškumas užtikrintas taip, kad duomenų subjekto tapatybė negali arba nebegali būti nustatyta. Todėl šis reglamentas netaikomas tokios anonimiškos informacijos tvarkymui, įskaitant statistiniais ar tyrimų tikslais.

Europos Komisijos Darbo grupės asmenų apsaugai tvarkant asmens duomenis (DG 29) parengtame dokumente „Nuomonė dėl asmens duomenų sąvokos“ WP 136 (2007)² (toliau – Nuomonė) yra nurodyta, kad kalbant apie informacijos turinį, asmens duomenų sąvoka apima duomenis, kuriais pateikiama visa galima informacija, taip pat nurodyta, kad asmens duomenų sąvoka apima informaciją bet kokia forma, neatsižvelgiant į tai, kaip ji pateikiama – raidėmis, skaičiais, grafiniu, fotografiniu vaizdu ar garso forma. Nuomonėje pabrėžiama, jog nustatant ar informacija gali būti laikoma asmens duomenimis, būtina atsižvelgti į visus keturis elementus, sudarančius asmens duomenų apibrėžtį, t. y.: 1) „bet kokia informacija“; 2) „informacija, susijusi su asmeniu“; 3) „fizinis asmuo“; 4) „kurio tapatybė yra nustatyta arba gali būti nustatyta“.

Nuomonės 12 psl., komentuojant trečiąjį elementą, teigiama, kad galima laikyti, kad „*fizinio asmens tapatybė nustatyta, jeigu jis yra išskirtas iš visų kitų grupei priklausančių asmenų. Panašiai fizinio asmens tapatybė gali būti nustatyta, t. y. ji dar nenustatyta, bet tai galima padaryti (tokia yra anglų kalbos priesagos -able reikšmė). Taigi praktikoje antroji galimybė yra esminė sąlyga nustatant, ar informacija patenka į trečiojo elemento sritį. Tapatybė paprastai nustatoma pagal konkrečią informaciją, kurią galima vadinti „žymenimis tapatybei nustatyti“ ir kuri yra labai išskirtinai ir glaudžiai susijusi su konkrečiu asmeniu. Tai gali būti to asmens išvaizdos požymiai, pavyzdžiui, ūgis, plaukų spalva, apranga ir kt.*“

Nuomonės 14-15 psl. analizuojamos asmens tapatybės nustatymo priemonės bei pateikiamas šis pavyzdys: „*Viešas rentgeno nuotraukų skelbimas nurodant paciento vardą. Moksliniame žurnale buvo išspausdinta moters rentgeno nuotrauka nurodant pacientės vardą, kuris yra gana retas. Dėl moters vardo ir dėl to, kad giminės ar pažįstami žinojo ją turint sveikatos problemų, tam tikri asmenys galėjo nustatyti jos tapatybę; tokiu atveju rentgeno nuotrauka laikoma asmens duomenimis.*“

Šiuo aspektu savo sprendime Inspekcija analizavo ir skundžiamo asmens pateiktą Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktiką byloje ECLI:EU:T:2022:273 (T-384/20), T-557/20 (SRB v EDPS) bei C-319/226.

Susipažinusi su skundo nagrinėjimo metu surinkta medžiaga, Inspekcija nustatė, kad yra galimas netiesioginis pareiškėjo identifikavimas, nes viešai paskelbtose nuotraukose buvo matoma pareiškėjo plaukų spalva, jų forma ir ilgis, matoma tatuiruotės vieta ir kūno formos. Be to, pagal nuotraukose nurodytą duomenų valdytojo logotipą bei nubrėžtas linijas galima lengvai nustatyti, kokias problemas sprendė pareiškėjas, kas dar papildoma nuotraukose pateiktą informaciją apie pareiškėją. Inspekcija pažymi, kad nuasmeninimas yra duomenų apdorojimo metodas, kurį taikant, panaikinama galimybė tiesiogiai ar netiesiogiai nustatyti asmens tapatybę. Kaip pažymėta BDAR preambulės 26 punkte, BDAR netaikomas

² https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2007/wp136_lt.pdf

tik anonimiškos informacijos tvarkymui, kitaip tariant, tik tinkamai nuasmenintos informacijos tvarkymui, kai nėra jokios galimybės (įskaitant ir patį duomenų valdytoją) nustatyti asmens tapatybės (tiesiogiai ir netiesiogiai).

Dėl nuotraukų viešam paskelbimui (sutikimo gavimui) taikyto teisinio reglamentavimo

Vadovaujantis BDAR nuostatomis, asmens duomenų tvarkymas yra teisėtas, kai jis atitinka BDAR 5 straipsnyje nustatytus principus ir jeigu yra bent viena iš BDAR 6 bei 9 straipsniuose nustatytų teisėto tvarkymo sąlygų. BDAR 5 straipsnio 1 dalies a ir f punktuose nustatyta, kad asmens duomenys turi būti tvarkomi laikantis: (a) teisėtumo, sąžiningumo ir skaidrumo; (f) vientisumo ir konfidencialumo principų. Pagal BDAR įtvirtintą atskaitomybės principą (BDAR 5 straipsnio 2 dalis), duomenų valdytojas yra atsakingas už tai, kad būtų laikomasi BDAR 1 dalies, ir turi sugebėti įrodyti, kad jos laikomasi.

Vadovaujantis BDAR 6 straipsnio 1 dalies a punktu, duomenų tvarkymas yra teisėtas, jeigu duomenų subjektas davė sutikimą, kad jo asmens duomenys būtų tvarkomi vienu ar keliais konkrečiais tikslais.

BDAR 4 straipsnio 15 punkte nustatyta, kad sveikatos duomenys – asmens duomenys, susiję su fizine ar psichine fizinio asmens sveikata, įskaitant duomenis apie sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, atskleidžiantys informaciją apie to fizinio asmens sveikatos būklę. Specialių kategorijų duomenų tvarkymas yra reglamentuotas BDAR 9 straipsnyje, kurio pirmoje dalyje nustatyta, kad tokius duomenis tvarkyti draudžiama, o antroje dalyje nurodytos draudimo tvarkyti specialiųjų kategorijų asmens duomenis išimties, viena iš jų – kai duomenų subjektas aiškiai sutiko, kad tokie asmens duomenys būtų tvarkomi vienu ar keliais nurodytais tikslais, išskyrus atvejus, kai Europos Sąjungos arba valstybės narės teisėje numatyta, kad 1 dalyje nurodyto draudimo duomenų subjektas negali panaikinti (BDAR 9 straipsnio 2 dalies a punktas).

BDAR 4 straipsnio 11 dalyje nustatyta, duomenų subjekto sutikimas – bet koks laisva valia duotas, konkretus ir nedviprasmiškas tinkamai informuoto duomenų subjekto valios išreiškimas pareiškimu arba vienareikšmiais veiksmais kuriais jis sutinka, kad būtų tvarkomi su juo susiję asmens duomenys. Sutikimo sąlygos nustatytos BDAR 7 straipsnyje, kurio 1 ir 2 dalyse nurodyta: (1) kai duomenys tvarkomi remiantis sutikimu, duomenų valdytojas turi galėti įrodyti, kad duomenų subjektas davė sutikimą, kad būtų tvarkomi jo asmens duomenys; (2) jeigu duomenų subjekto sutikimas duodamas rašytiniu pareiškimu, susijusiu ir su kitais klausimais, prašymas duoti sutikimą pateikiamas tokiu būdu, kad jis būtų aiškiai atskirtas nuo kitų klausimų, pateiktas suprantama ir lengvai prieinama forma, aiškia ir paprasta kalba; jokia tokio pareiškimo dalis, kuria pažeidžiamas šis reglamentas, nėra privaloma.

29 straipsnio duomenų apsaugos darbo grupės, įkurtos 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvos 95/46 EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo pagrindu, 2020-05-04 Gairėse 05/2020 dėl sutikimo (toliau – Gairės dėl sutikimo) akcentuojami šie sutikimo elementai: (1) duotas laisva valia; (2) konkretus; (3) pagrįstas informacija; (4) nedviprasmiškas. Taip pat išskiriamas sutikimo aiškumas; galimybė įrodyti, kad sutikimas buvo gautas; sutikimo atšaukimas bei sutikimo sąveika su kitais teisėtais pagrindais.

Gairių dėl sutikimo 122 ir 123 punktuose pažymima, kad jei duomenų valdytojas renkasi kurią nors duomenų tvarkymo dalį pagrįsti sutikimu, jis turi būti pasirengęs laikytis to pasirinkimo ir sustabdyti tą duomenų tvarkymo dalį, jeigu asmuo sutikimą atšauktų. Jei būtų nusiųstas pranešimas, kad duomenys bus tvarkomi remiantis sutikimu, tačiau iš tiesų būtų remiamasi kuriuo nors kitu teisėtu pagrindu, tai būtų iš esmės nesąžininga asmenų atžvilgiu. Kitaip tariant, duomenų valdytojas negali nuo sutikimo pereiti prie kitų teisėtų pagrindų. Pavyzdžiui, neleidžiama naudotis teisėto intereso pagrindu atgaline data, bandant pateisinti duomenų tvarkymą tada, kai kyla problemų dėl sutikimo galiojimo. Dėl reikalavimo atskleisti teisėtą pagrindą, kuriuo duomenų valdytojas remiasi tuo metu, kai renka asmens duomenis,

duomenų valdytojai turi iš anksto, iki duomenų rinkimo, nuspręsti, kuris teisėtas duomenų tvarkymo pagrindas taikytinas.

Atsižvelgiant į tai, kad šiuo atveju vertinamas būtent specialių kategorijų duomenų, kuriems taikomos griežtesnės tvarkymo sąlygos, paskelbimas, pažymėtina, kad BDAR 9 straipsnio 2 dalies a punkte, skirtingai nei BDAR 6 straipsnio 1 dalies a punkte, akcentuojamas sutikimo aiškumas.

Vertinant sutikimo aiškumą, atkreiptinas dėmesys į Gairių dėl sutikimo 91 / 93 punktų nuostatas:

„91. Aiškus sutikimas yra reikalingas tam tikromis aplinkybėmis, kai kyla rimta su duomenų apsauga susijusi rizika, todėl manoma, kad reikia griežtos individualios asmens duomenų kontrolės. Aiškus sutikimas yra svarbus BDAR 9 straipsnyje dėl specialių kategorijų duomenų tvarkymo, nuostatose dėl duomenų perdavimo į trečiąsias valstybes arba tarptautinėms organizacijoms, kai nėra tinkamų apsaugos priemonių pagal 49 straipsnį⁴⁷, ir 22 straipsnyje dėl automatizuoto atskirų sprendimų priėmimo, įskaitant profiliavimą.

92. BDAR nustatyta, kad „pareiškimas arba vienareikšmiai veiksmai“ yra būtina išankstinė „įprasto“ sutikimo gavimo sąlyga. Kadangi „įprasto“ sutikimo reikalavimas BDAR jau yra sugriežtintas, palyginti su sutikimo reikalavimu Direktyvoje 95/46/EB, reikia paaiškinti, kokios turėtų būti papildomos duomenų valdytojo pastangos siekiant gauti aiškų duomenų subjekto sutikimą pagal BDAR.

93. Terminas aiškus reiškia tai, kaip duomenų subjektas išreiškia sutikimą. Tai reiškia, kad duomenų subjektas turi pateikti aiškų sutikimo pareiškimą. Akivaizdžiai tinkamas būdas užtikrinti sutikimo aiškumą būtų aiškiai patvirtinti sutikimą rašytiniu pareiškimu. Tinkamais atvejais duomenų valdytojas galėtų užtikrinti, kad rašytinis pareiškimas būtų pasirašytas duomenų subjekto, taigi dėl jo neliktų jokių abejonių ir ateityje nepritrūktų įrodymų.“

Nagrinėjamu atveju pats duomenų valdytojas pripažino, kad paskelbdamas nuotraukas laikėsi pozicijos, kad jų paskelbimui BDAR netaikomas, o sutikimo gavimas buvo siejamas labiau su etika, nei su BDAR 6 straipsnio 1 dalies a punkte bei 9 straipsnio 2 dalies a punkte nustatytais sutikimo sąlygomis. Šią aplinkybę įrodo ir tai, kad duomenų valdytojas tariamo sutikimo įrodymus pateikė jau po Inspekcijos siūlymo skirti baudą. Šios nustatytos aplinkybės Inspekcijai leido spręsti, kad duomenų valdytojas iš anksto, iki nuotraukų tvarkymo paskelbimo tikslu, nebuvo apsisprendęs, kad naudosis sutikimu, kaip teisėto tvarkymo sąlyga, atitinkamai ir nesiekė, kad sutikimas atitiktų BDAR 4 straipsnio 11 punkte apibrėžtus reikalavimus ir pats tai pripažino, kaip tam tikrų formalumų nesilaikymą.

Duomenų valdytojas Inspekcijai pateikė įrodymus (susirašinėjimą), kad duomenų valdytojo gydytojas pareiškėjui parodė ketinamas paskelbti nuotraukas ir paklausė, ar pareiškėjas leis naudoti jo nuotraukas gydytojo Instagram paskyroje. Atsakydamas į gydytojo klausimą, pareiškėjas kelis kartus pakartojo, kad leis, tik ne taip greitai, kad reikia palaukti kelis mėnesius ir gal padaryti geresnę nuotrauką.

Atkreiptinas dėmesys, kad šiuo atveju buvo vertinamas būtent specialių kategorijų duomenų, kuriems taikomos griežtesnės tvarkymo sąlygos (t. y. akcentuojamas sutikimo aiškumas), paskelbimas. Inspekcija sutiko su duomenų valdytojo nuomone, kad pareiškėjo niekas nevertė duoti sutikimo, t. y. laisvos pareiškėjo valios neribojo, tačiau nepaisant to Inspekcija sprendė, kad gydytojas tik siekė gauti sutikimą dėl nuotraukų paskelbimo savo Instagram paskyroje. Tačiau pateiktas susirašinėjimas įrodė, kad pareiškėjas abejoja dėl jo nuotraukų paviešinimo ir savo sprendimo priėmimą nukelia į neapibrėžtą ateitį, t. y. pareiškėjas akivaizdžiai nedavė nei konkretaus, nei nedviprasmiško, nei juo labiau aiškaus sutikimo, kad jo nuotraukos, kurias jam atsiuntė gydytojas, būtų paskelbtos po maždaug 5 mėn., juo labiau duomenų valdytojo Instagram paskyroje.

Dėl gydytojo statuso paskelbiant nuotrauką savo asmeninėje Instagram paskyroje nustatymui taikyto teisinio reglamentavimo

Pagal BDAR 4 straipsnio 7 dalį, duomenų valdytojas – fizinis arba juridinis asmuo, valdžios institucija, agentūra ar kita įstaiga, kuris vienas ar drauge su kitais nustato duomenų tvarkymo tikslus ir priemones; kai tokio duomenų tvarkymo tikslai ir priemonės nustatyti Europos Sąjungos arba valstybės narės teisės, duomenų valdytojas arba konkretūs jo skyrimo kriterijai gali būti nustatyti Europos Sąjungos arba valstybės narės teise.

Pagal BDAR 29 straipsnį, duomenų tvarkytojas ir bet kuris duomenų valdytojui arba duomenų tvarkytojui pavaldus asmuo, galintis susipažinti su asmens duomenimis, negali tų duomenų tvarkyti, išskyrus atvejus, kai duomenų valdytojas duoda nurodymus juos tvarkyti, nebent tai daryti reikalaujama pagal Europos Sąjungos ar valstybės narės teisę.

Svarbu pažymėti, kad Europos duomenų apsaugos valdybos 2021-07-07 gairių Nr. 07/2020 dėl sąvokų „duomenų valdytojas“ ir „duomenų tvarkytojas“ pagal BDAR (toliau – Gairės dėl sąvokų) 19 punkte nurodyta, kad iš esmės galima daryti prielaidą, kad bet koki darbuotojų atliekamą asmens duomenų tvarkymą, susijusį su organizacijos veikla, valdo atitinkama organizacija. Tačiau išskirtinėmis aplinkybėmis gali atsitikti taip, kad darbuotojas nusprendžia naudoti asmens duomenis savo tikslams ir taip neteisėtai viršija jam suteiktus įgaliojimus. Todėl organizacijos, kaip duomenų valdytojo, pareiga yra užtikrinti, kad būtų taikomos tinkamos organizacinės ir techninės saugumo priemonės, įskaitant darbuotojų mokymą ir informavimą, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi BDAR.

Pagal Gairių dėl sąvokų 20 punktą, antroji sąvokos „duomenų valdytojas“ dalis yra susijusi su duomenų valdytojo įtaka duomenų tvarkymui, naudojantis sprendimų priėmimo įgaliojimais. Duomenų valdytojas - tai įstaiga, kuri sprendžia dėl tam tikrų pagrindinių duomenų tvarkymo elementų. Šis duomenų valdymas gali būti apibrėžiamas teisės aktais arba gali būti grindžiamas konkrečių faktų arba aplinkybių analize. Reikėtų įvertinti susijusias konkrečias duomenų tvarkymo operacijas ir suprasti, kas jas nustato, pirmiausia apsvairstant šiuos klausimus: „kodėl šie duomenys tvarkomi?“ ir „kas nusprendė, kad duomenys būtų tvarkomi tam tikru tikslu?“.

Gairių dėl sąvokų 21 punkte nurodyta, kad „duomenų valdytojas“ yra praktinė sąvoka ir ji grindžiama ne formaliu aspektu, o konkrečių faktų analize. Siekiant palengvinti analizę, galima vadovautis tam tikrais bendraisiais principais ir praktinėmis prielaidomis, kad būtų supaprastintas procesas. Daugeliu atvejų „sprendimus priimančią subjektą“ galima lengvai ir aiškiai nustatyti atsižvelgiant į tas teises ir (arba) faktines aplinkybes, pagal kurias paprastai būtų nustatoma tikroji subjekto „įtaka“, nebent būtų papildomų požymių, kad yra kitaip. Gairių dėl sąvokų 25 punkte pažymima, kad jeigu duomenų valdymas nevykdomas pagal teisės aktų nuostatas, šalies priskyrimas duomenų valdytojui turi būti nustatomas remiantis faktinių duomenų tvarkymo aplinkybių, kurios priklauso nuo konkrečios veiklos, vertinimu.

Gairių dėl sąvokų 88 punkte nurodyta, nors reglamente yra apibrėžtos sąvokos „asmens duomenys“, „duomenų subjektas“, „duomenų valdytojas“ ir „duomenų tvarkytojas“, sąvoka „asmens, kuriems tiesioginiu duomenų valdytojo ar duomenų tvarkytojo įgaliojimu leidžiama tvarkyti asmens duomenis“ nėra apibrėžta. Tačiau paprastai ji suprantama kaip nuoroda į asmenis, kurie priklauso duomenų valdytojo arba duomenų tvarkytojo juridiniam asmeniui (darbuotojai arba pareigos, labai panašios į darbuotojų, pvz., laikini darbuotojai, pasitelkiami per laikinojo įdarbinimo agentūrą), tačiau tik tiek, kiek jie yra įgaliojami tvarkyti asmens duomenis. Darbuotojas ir kt., kuris gauna prieigą prie duomenų, su kuriais jis neturi teisės susipažinti, ir kitais nei darbdavio tikslais, nepatenka į šią kategoriją. Priešingai, šis darbuotojas turėtų būti laikomas trečiaja šalimi darbdavio atliekamo duomenų tvarkymo atžvilgiu. Jei darbuotojas tvarko asmens duomenis savo tikslais, nesusijusiais su darbdavio tikslais, jis bus laikomas duomenų valdytoju ir prisiims visas su asmens duomenų tvarkymu susijusias pasekmes ir atsakomybę.

Gairių dėl sąvokų 51 puslapyje pateikiama schema, kurios vienoje iš dalių pateikiami veiksniai, rodantys, kad subjektas yra duomenų valdytojas. Štai keli iš jų: „Jūs gaunate naudos iš duomenų tvarkymo arba esate juo suinteresuotas (išskyrus paprasčiausią apmokėjimą už paslaugas, gautą iš kito duomenų valdytojo)“; visiškai savarankiškai sprendžiate, kaip tvarkyti asmens duomenis.

Atsižvelgdama į duomenų valdytojo ir gydytojo pateiktus paaiškinimus bei teisinius argumentus, Inspekcija sprendė, kad gydytojas, savo *Instagram* paskyroje paskelbdamas pareiškėjo nuotraukas, veikė kaip savarankiškas duomenų valdytojas ir tokį sprendimą lėmė šie veiksniai:

(1) Nei duomenų valdytojas, nei gydytojas nepateikė jokių įrodymų, kad gydytojas savo *Instagram* paskyrą sukūrė bei jame esantį turinį skelbė veikdamas pagal duomenų valdytojo nurodymus. Prie duomenų valdytojo paaiškinimų pridėta Darbo sutartis su gydytoju neapėmė jokių gydytojo įsipareigojimų, susijusių su jo *Instagram* paskyros tvarkymu.

(2) Nei duomenų valdytojas, nei gydytojas nepateikė jokių įrodymų, kad gydytojas, savo *Instagram* paskyroje paskelbdamas pareiškėjo nuotraukas, veikė pagal duomenų valdytojo nurodymus. Kreipdamasis į pareiškėją dėl sutikimo skelbti nuotraukas, gydytojas nurodė, kad prašo sutikimo dėl nuotraukų naudojimo būtent savo *Instagram* paskyroje.

(3) Duomenų valdytojas pats pripažino, kad gydytojo *Instagram* paskyroje skelbiama informacija didina gydytojo žinomumą vartotojų tarpe, atitinkamai gydytojo žinomumo didinimas susijęs su jo profesine veikla ir tai yra naudinga būtent gydytojui.

(4) Duomenų valdytojas nepateikė jokių įrodymų, kurie patvirtintų, kad jis turi techninių ir teisinių priemonių, galinčių įtakoti asmens duomenų tvarkymą gydytojo *Instagram* paskyroje, todėl Inspekcija sprendė, kad duomenų valdytojas savarankiškai nevaldo gydytojo *Instagram* paskyros.